

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 21 dhjetor 2015
Nr. ref.:RK874/15

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI131/14

Parashtrues

Agron Alaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Pml. nr. 115/2014, të 16 qershorit 2014**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare, dhe
Bekim Sejdiu, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Agron Alaj nga fshati Drenoc, komuna e Deçanit (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga z. Rifat Abdullahi.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Pml. nr. 115/2014, i 16 qershorit 2014.
3. Parashtruesi i kërkesës nuk e ka potencuar se kur e ka pranuar Aktgjykimin e kontestuar.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është kërkesa për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartpërmendor të Gjykatës Supreme. Parashtruesi i kërkesës konsideron se gjykatat e rregullta, në vendimet e tyre, gjatë caktimit të masës së paraburgimit, kanë shkelur nenin 29 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës [E Drejta e Lirisë dhe e Sigurisë] dhe nenin 5 [E drejta për liri dhe siguri] të Konventës Evropiane për të Drejtat dhe Liritë e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 22 gusht 2014, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 5 shtator 2014, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin GJR. KI131/14, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetari, me Vendimin KSH. KI131/14, caktoi Kolegin shqyrtyes, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama - Hajrizi.
8. Më 9 shtator 2014, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 23 shtator 2014, parashtruesi i kërkesës dorëzoi një dokument shtesë në Gjykatë.
10. Më 12 maj 2015, parashtruesi i kërkesës dorëzoi një dokument në bazë të secilit kërkon përhpejtimin e procedurës.
11. Më 10 nëntor 2015, Kolegi shqyrtyes e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë, ta deklarojë kërkesën të papranueshme.

Përbledhja e fakteve

12. Më 6 shkurt 2013, Gjykata Themelore në Ferizaj - Departamenti për Krimet e Rënda, në bazë të kërkesës së Prokurorisë Themelore të EULEX-it, nën dyshimin e bazuar se parashtruesi në bashkëkryerje ka kryer veprat penale krim i organizuar, mundësim i prostitucionit dhe veprën penale pastrim i parave i caktoi atij masën e paraburgimit në kohëzgjatje prej 1 (një) muaji.
13. Më 23 maj 2013, Gjykata Themelore në Ferizaj (Aktvendimi PPR. nr. 2/13, GJPP. nr. 180/12) aprovoi propozimin e prokurorit dhe parashtruesit të kërkesës për ndërprerjen e paraburgimit. Gjykata arsyetoi se ishin plotësuar kushtet që parashtruesi të lirohet nga paraburgimi me dorëzani.
14. Më 11 dhjetor 2013, Gjykata Themelore në Ferizaj me kërkesë të prokurorisë, parashtruesit të kërkesës i caktoi masën e paraburgimit, në kohëzgjatje prej 1 (një) muaji. Kërkesën e tij për caktimin e masës së paraburgimit, prokurori e arsyetoi duke ju referuar dëshmive të reja, të nxjerra nga procedura hetimore.
15. Gjykata Themelore në Ferizaj në vendimin e saj për caktimin e masës së paraburgimit vlerësoi se ekziston rreziku konkret, që parashtruesi mund të arratiset nëse gjendet në liri, të pengojë rrjedhën e procedurës penale dhe të ndikojë në dëshmitarët dhe bashkëpjesëmarrësit. Gjykata po ashtu konstatoi se nëse parashtruesi do të qëndronte në liri ekziston rreziku i përsëritjes së veprës penale.
16. Më 4 prill 2014, Gjykata Themelore në Ferizaj duke vendosur sipas kërkesës së Prokurorisë, vendosi që parashtruesit të kërkesës t'i vazhdohet paraburgimi edhe për 3 (tre) muaj.
17. Kundër Aktvendimit të lartpërmendor të Gjykatës Themelore në Ferizaj, parashtruesi kishte parashtruar ankesë në Gjykatën e Apelit. Në ankesën e tij, parashtruesi ndër të tjera pretendoi shkelje të procedurës penale dhe të drejtës së tij për liri dhe siguri të garantuar me Kushtetutë, dhe gjithashtu pretendoi se kushtet për vazhdimin e paraburgimit të tij nuk ekzistonin më.
18. Më 11 prill 2014, Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktvendimi, Pn1. nr. 700/2014), refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar.
19. Gjykata e Apelit vlerësoi se gjykata e shkallës së parë kishte vepruar drejt kur parashtruesit i ka vazhduar paraburgimin, sepse parashtruesi nëpërmjet avokatit “[...] gjer tani ka ndërhyrë në rrjedhën e ndjekjes së tanishme penale i cili nga përgjimet telefonike pretendohet se ai ka mundur që të ndikoj tek të dyshuarit e tjerë, si dhe po të gjendet i pandehuri në liri nuk do të hezitoj që të pengoj rrjedhën e procedurës penale duke vazhduar ndikimin e tij në dëshmitarët e mundshëm të këtij rasti [...]”.
20. Në fund, Gjykata përfundoi duke konstatuar se masat e tjera më të buta do të ishin të pamjaftueshme për sigurimin e pranisë së parashtruesit në procedurë dhe zbatimin e procedurës penale me sukses.

21. Kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Ferizaj (PPR. nr. 2/13, GJPP. nr. 180/12, të 4 prillit 2014) dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit (Pn1. nr. 700/2014, të 11 prillit 2014) parashtruesi paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme.
22. Në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, parashtruesi pretendon shkelje esenciale të procedurës penale dhe vlerësim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Parashtruesi sërisht pretendon se nuk ka bazë ligjore për vazhdimin e paraburgimit të tij dhe se aktvendimet e kundërshtuara nuk përmenden asnjë rrëthanë konkrete apo ofrojnë prova konkrete për të dëshmuar rrezikun e ikjes, ndikimit në dëshmitarë dhe rrezikun e përsëritjes së veprës penale.
23. Më 16 qershor 2014, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi, Pml. nr. 115/2014) refuzoi, si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të paraqitur nga parashtruesi i kërkesës.
24. Lidhur me pretendimin e parashtruesit për shkelje të procedurës penale, Gjykata Supreme vlerëson se pretendimet e parashtruesit janë të pabazuara, sepse aktvendimet e kundërshtuara janë të qarta, të kuptueshme dhe të bazuara në ligj.
25. Ndërsa sa i përket pretendimeve të parashtruesit për vlerësim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, Gjykata konstaton se vlerësimi i gjendjes faktike [...] pritet të shqyrtohet dhe qartësohet në fazat vijuese të procedurës penale e jo në këtë fazë ngase i pandehuri me këto aktvendime as nuk është shpallur fajtor dhe as nuk është gjykuar, por vetëm në bazë të vlerësimit të dyshimit të bazuari i është caktuar masa e paraburgimit".
26. Në fund, lidhur me vendimet e kundërshtuara për vazhdim të paraburgimit, Gjykata Supreme gjeti se gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë kanë dhënë arsyë të mjaftueshme për të vazhduar paraburgimin në pajtim me ligjin në fuqi dhe "[...] duke pasur parasysh peshën e rëndë të veprës penale, mënyrën e kryerjes së veprës penale, si dhe karakteristikat e tij personale, si dhe fakti se tash procedura ka filluar për një vepër penale të rëndë, ekziston rreziku se po të gjendet i pandehuri në liri, për t'ju shmangur përgjegjësisë penale do të mund të fshihet, do të mund të ndikojë në dëshmitarë të cilët ende nuk janë dëgjuar si dhe të bashkëpandehurit e tjerë që janë të involvuar në këtë çështje penale dhe në këtë mënyrë do të pengohej zhvillimi i rregullt i procedurës penale".
27. Për qëllim të një prezantimi të plotë të fakteve, Gjykata vëren se më 17 qershor 2014, Prokuroria Themelore e EULEX-it në Ferizaj kishte ngritur aktakuzën ndaj parashtruesit të kërkesës nën dyshimin se kishte kryer veprën penale krim të organizuar dhe në bashkëkryerje, kishte kryer veprën penale mundësim i prostitucionit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

28. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjatë arrestimit dhe caktimit të masës së paraburgimit është shkelur neni 29 i Kushtetutës (E Drejta e Lirisë dhe

Sigurisë) dhe nenit 5 i Konventës Evropiane për të Drejtat dhe Liritë e Njeriut (E drejta për liri dhe siguri).

29. Parashtruesi kërkesës, më tej, pohon se aktvendimet e gjykatave të rregullta janë të kundërligjshme sepse sipas tij nuk kanë ekzistuar kushtet për caktimin dhe për vazhdimin e paraburgimit.
30. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata si në vijim:
 - I. *Të shpallet kërkesa e pranueshme;*
 - II. *të konstatohet se ka pasur shkelje të nenit 29 (e drejta e lirisë dhe sigurisë) të Kushtetutës të Republikës së Kosovës dhe nenit 5 të KEDNJ.*
 - III. *Të anulohen Aktgjykimi dhe aktvendimet e gjykatave të rregullta të përmendura më lart*
 - IV. *të lirohet nga paraburgimi i pandehuri Agron Alaj*
 - V. *të mbetet në fuqi Aktvendimi i GJ. Themelore në Ferizaj PPR. nr. 2/13 (GJPP. nr. 180/12 dt 23.05.2013 mbi ndërprerjen e paraburgimit me dorëzani”.*

Pranueshmëria e kërkesës

31. Gjykata duhet së pari të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
32. Gjykata i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili thotë se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në një kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.
33. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1), d) dhe (2), b) dhe d) të Rregullores së punës, i cili thotë:
 - (1) *Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.
 - (2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

34. Siç u përmend më lart, parashtruesi i kërkesës pretendon se gjatë arrestimit dhe caktimit të masës së paraburgimit është shkelur e drejta e tij për liri dhe siguri e garantuar me nenin 29 të Kushtetutës dhe nenin 5 të KEDNJ-së. Po ashtu, parashtruesi pretendon se të gjitha aktvendimet e gjykatave të rregullta janë të kundërligjshme sepse, sipas tij nuk kanë ekzistuar kushtet për caktimin dhe vazhdimin e paraburgimit.
35. Gjykata i referohet nenit të 29 të Kushtetutës, i cili ndër të tjera, thekson se një person nën dyshim të bazuar për kryerje të veprës penale mund të privohet nga liria “*vetëm kur privimi nga liria me një bazë të arsyeshme konsiderohet i domosdoshëm për të parandaluar kryerjen e një vepre tjetër penale dhe vetëm për një periudhë të shkurtër kohore para gjykimit në mënyrën e përcaktuar me ligj*”.
36. Në këtë rast, Gjykata thekson kur gjykatat e rregullta vendosin për vazhdimin e paraburgimit duhet të tregojnë “*se ka arsyе relevante dhe të mjaftueshme për vazhdimin e paraburgimit*” (Shih, ndër të tjera, rastin *Piruzyan kundër Armenisë*, GJEDNJ, Nr. 33376/07, Aktgjykim i 26 qershorit 2012, par. 91).
37. Në rastin konkret, sa i përket procedurave në gjykatat e rregullta, Gjykata i referohet aktvendimeve të nxjerra nga Gjykata Themelore në Ferizaj, duke përfshirë aktvendimin e fundit të Gjykatës Themelore të 4 prillit 2014, për vazhdimin e paraburgimit. Në vendimin e saj për vazhdimin e paraburgimit, Gjykata Themelore ka vlerësuar se ka bazë ligjore për vazhdimin e paraburgimit për arsy se ekziston rreziku përrarrësje, se parashtruesi mund të ndikojë në dëshmitarë, si dhe ekziston rreziku përsëritjen e veprës penale. Ky arsyetim është konfirmuar nga Gjykata e Apelit dhe në fund edhe nga Gjykata Supreme.
38. Gjykata më tutje, vëren se Gjykata Supreme e Kosovës, në Aktgjykin e saj (Pml. nr. 115/2014, të 16 qershorit 2014) ka hedhur poshtë kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë si të pabazuar, duke konstatuar se gjykata e shkallës së parë ka ofruar arsy te mjaftueshme përfaktet vendimtare mbi bazën ligjore të vazhdimit të paraburgimit, si dhe ka vepruar drejt kur ka vazduar paraburgimin e parashtruesit të kërkesës.
39. Edhe pse parashtruesi i kërkesës pretendon se të drejtat e tij janë shkelur me vërtetimin e gabuar të fakteve dhe me zbatimin e gabuar të ligjit nga gjykatat e rregullta, ai nuk ka dëshmuar se si këto vendime kanë shkelur të drejtën e tij kushtetuese për liri dhe siguri. Për më tepër, Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i janë përgjigjur pretendimeve të ngritura nga parashtruesi në ankesën e tij, respektivisht në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë.
40. Për më tepër, duke shqyrtauar pretendimet e parashtruesit të kërkesës lidhur me zbatimin e gabuar të së drejtës procedurale dhe materiale nga ana e gjykatave të rregullta, Gjykata ripërsërit se nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse ligjore (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ,

Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih, gjithashtu, Rastin KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima* dhe *Bestar Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).

41. Siç u përmend më lart, Gjykata vëren se arsyetimet e dhëna në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës dhe në aktvendimet e Gjykatës së Apelit dhe të Gjykatës Themelore në Ferizaj, janë të plota dhe të qarta, andaj Gjykata gjeti se procedurat pranë gjykatave të rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrale (Shih rastin *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
42. Në fakt, sa i përket kërkesës së parashtruesit për lirim nga paraburgimi, kjo Gjykatë nuk e konsideron si kompetencë të vetën që t'i ofrojë këtë mbrojtje parashtruesit (Shih rastin KI20/13, parashtrues *Rifat Osmani*, Aktvendim për papranueshmëri).
43. Për arsyet e lartpërmendura, Gjykata përfundon se faktet e paraqitura nga parashtruesi në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin e tij për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 10 nëntor 2015, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20 parografi 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

